

Изх. № E-01-02-11 / 13.05 2016 г.
Вх. № КНДКВР-653-47-28/13.05.2016г.

ДО
Г-Н ИСКРЕН ВЕСЕЛИНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ЗА
НАБЛЮДЕНИЕ НА ДЕЙНОСТТА НА
КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ КЪМ
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

На Ваш номер: КНДКВР-653-47-28 от 28.04.2016 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЕСЕЛИНОВ,

Във връзка с постъпило в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) писмо с вх. № E-01-02-11 от 09.05.2016 г. с искане за предоставяне на информация относно предприетите от Комисията действия за изменение на действащите към момента общи условия на договорите по Закона за енергетиката (ЗЕ), Ви уведомяваме за следното:

Във връзка с направените промени в ЗЕ и Наредба № 16-334 за топлоснабдяването, КЕВР със свое решение откри процедура по изменение на действащите общи условия на договорите за продажба на топлинна енергия за битови нужди, за продажба на топлинна енергия за стопански нужди, за възлагане на лице по чл. 139б от ЗЕ извършване на услугата дялово разпределение на топлинна енергия и на правилата за работа с потребители на енергийни услуги, като изиска от топлопреносните дружества да представят проекти за изменение на действащите общи условия и правила за работа с потребителите.

Към настоящия момент в производство на различни етапи са следните заявления, подадени в КЕВР от топлопреносните дружества:

- 14 броя за одобряване на общи условия на договорите за продажба на топлинна енергия за битови нужди;
- 14 броя за одобряване на правила за работа с потребители на енергийни услуги;
- 14 броя за одобряване на общи условия на договори за възлагане на лице по чл. 139б от ЗЕ за извършване на услугата дялово разпределение на топлинна енергия;
- 1 брой за одобряване на общи условия на договори за изкупуване на топлинна енергия от производители;
- 1 брой за одобряване на общи условия на договори за продажба на топлинна енергия на доставчик;

- 1 брой за одобряване на общи условия на договори за продажба на топлинна енергия на асоциация на клиенти в сграда етажна собственост;

- 1 брой за одобряване на общи условия на договори за продажба на топлинна енергия на клиенти за небитови нужди.

Процедурата по одобряване на Общи условия е уредена в Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ). Съгласно чл. 129, ал. 2 от НЛДЕ, при разглеждане на предложените проекти на общи условия, Комисията може да изисква от енергийните предприятия допълнителна информация и да дава задължителни указания и срок за изменение и допълнение на проектите за общи условия с оглед привеждането им **в съответствие с изискванията на закона** и осигуряване на равнопоставеност.

Съгласно чл. 150, ал. 1 от Закона за енергетиката „*продажбата на топлинна енергия от топлопреносното предприятие на клиенти на топлинна енергия за битови нужди се осъществява при публично известни общи условия, предложени от топлопреносното предприятие и одобрени от Комисията*“. В закона е посочено задължителното съдържание на Общите условия:

1. правата и задълженията на топлопреносното предприятие и на клиентите;
2. редът за измерване, отчитане, разпределение и заплащане на количеството топлинна енергия;
3. отговорността при неизпълнение на задълженията;
4. условията и редът за включване, прекъсване и прекратяване на топлоснабдяването;
5. редът за осигуряване на достъп до отоплителните тела, средствата за търговско измерване или други контролни приспособления;
6. редът и сроковете за предоставяне и получаване от клиентите на индивидуалните им сметки за разпределение на топлинна енергия по начин, удостоверяващ времето, от което тече срокът за възражение.

Изискванията към съдържанието на публично известните общи условия, които се одобряват от Комисията по искане на енергийните предприятия са детайлизирани в НЛДЕ по следния начин:

1. правата и задълженията на енергийното предприятие и на потребителите на енергийни услуги;
2. условията за качество на снабдяването;
3. информацията, която се предоставя от енергийното предприятие съгласно чл. 123, ал. 3;
4. условията за прекратяване или прекъсване на снабдяването с електрическа енергия, топлинна енергия или природен газ;
5. реда за измерване, отчитане, разпределение и заплащане на електрическа енергия, топлинна енергия и природен газ;
6. реда за осигуряване на достъп до средствата за търговското измерване или други контролни приспособления, както и до отоплителните тела при ползване на топлинна енергия;
7. отговорността на енергийното предприятие при нерегламентирано прекъсване и некачествено снабдяване с електрическа енергия, топлинна енергия и природен газ;

8. реда и сроковете за предоставяне и получаване от крайните клиенти на индивидуалните им сметки за разпределение на топлинна енергия, както и определяне на момента, от който тече срокът за възражение;

9. прозрачни и достъпни процедури за разглеждане на претенции на клиенти, както и процедури за връщане на недължимо платена сума и за обезщетяване за претърпени вреди;

10. съдържанието на издаваните от енергийните предприятия фактури или сметки, които отразяват действителната консумация и съдържат конкретни данни за номера на измервателния уред, консумацията на електрическа енергия, топлинна енергия или природен газ за отчетния период, дължимия данък върху добавената стойност (ДДС) и разбивка на цената по компоненти, ако такива са утвърдени;

11. предварително уведомяване за прекъсване, ограничаване или влошено качество на услугите при извършване на ремонтни работи, оперативни превключвания, въвеждане в експлоатация на нови съоръжения и други подобни действия, които подлежат на планиране, както и за сроковете на прекъсването, ограничаването или влошаването на качеството на услугата;

12. уведомяване на крайните клиенти за изменения на общите условия в срок не по-кратък от един месец преди внасянето им за одобряване в комисията;

13. предварително уведомяване на крайния клиент при искане за достъп до негови помещения;

14. публично оповестяване на адрес и/или телефон за контакт при повреди и за предоставяне на информация;

15. предоставяне на информация;

16. съхраняване за определен срок на данните, необходими за разплащанията;

17. ред за уведомяване на клиента при извършване на корекция на сметка съгласно правилата по чл. 83, ал. 1, т. 6 ЗЕ.

Както посочихме по-горе, съгласно чл. 129, ал. 2 от НЛДЕ, при разглеждане на предложените проекти на общи условия Комисията може да изисква от енергийните предприятия допълнителна информация и да дава задължителни указания и срок за изменение и допълнение на проектите за общи условия с оглед привеждането им **в съответствие с изискванията на закона** и осигуряване на равнопоставеност.

Относно възможността за преминаване към индивидуални договори при продажбата на топлинна енергия от топлопреносното предприятие на потребители за битови нужди, следва да отбележим, че до 2001 г. в действащия към онзи момент Закон за енергетиката и енергийната ефективност (ЗЕЕЕ) беше предвидено Комисията да определя общи условия в договорите за продажба на електрическа и топлинна енергия и природен газ, а продажбата на топлинна енергия да се извършва на основата на писмени договори при общи условия, сключени между топлопреносното предприятие и потребителите, собственици в сграда етажна собственост. През 2001 г. тези разпоредби в ЗЕЕЕ са изменени, като в правомощията на Комисията е записано, че тя одобрява общите условия в договорите за продажба на електрическа и топлинна енергия и природен газ, предложени от енергийните предприятия, или дава задължителни указания за изменението им, а продажбата на топлинна енергия от топлопреносното предприятие на потребители за битови нужди, включително за общите части в сгради етажна собственост, се осъществява при публично известни общи условия, предложени от топлопреносното предприятие и одобрени от комисията, които влизат в сила в едномесечен срок от публикуването им без писмено приемане от потребителите. Приетият

през 2001 г. модел на публично известни общи условия има следните предпоставки и предимства:

Публично известни общи условия се прилагат при предоставянето на услуги от обществен интерес, които не могат да бъдат отказвани по причини, непосочени в закона.

Чрез тях не само се извършва унифициране на масово сключваните договори за услуги, които са от жизнена необходимост, но също се рационализира и самият процес на договаряне.

Потребителите разполагат с гарантиран от закона минимум от клаузи, уреждащи договорните отношения с продавачите, като в допълнение могат да предложат и специални условия, които ако бъдат приети от насрещната страна ще бъдат отразени в допълнителни писмени споразумения.

По отношение на услугите, които не могат да бъдат отказвани, публично известните общи условия гарантират, че страните не са поставени в рисковата ситуация да липсва регулация на техните отношения.

Балансираността на общите клаузи се постига чрез провеждане на задължителен предварителен контрол от два държавни органа – Комисия за защита на потребителите за неравноправни клаузи и КЕВР - предварителен контрол за законосъобразност и целесъобразност.

Този модел на публично известни общи условия спестява на потребителите време и усилия, а на предприятията – допълнителни разходи за материали и персонал, необходими за администриране на дейността по сключване на писмени договори, които разходи впоследствие биха се отразили в повишение на цените, заплащани от потребителите.

Съгласно чл. 131, ал. 1 от НЛДЕ, енергийните предприятия публикуват одобрените от Комисията общи условия най-малко в един централен и в един местен всекидневник в срок 7 дни след приемането на решението за одобряването им. Общите условия се публикуват на страницата на енергийното предприятие в интернет и се предоставят в центровете за работа с клиентите през целия период на дейността на енергийното предприятие.

Въз основа на изложеното, моделът на публично известни общи условия е по-благоприятен за потребителите.

Обратно, тезата за налагане на сключването на писмени договори във всички случаи, може да се приеме за дискриминираща. Тя ще лиши потребителите от предоставения им благоприятен режим на уреждане на отношенията, свързани с ползването на топлинната енергия, ще се получат множество договори с различно съдържание, което неминуемо означава неравно третиране на различните потребители. По такива различни договори КЕВР не може да упражнява ефективно предвидения в ЗЕ административен контрол, поради което потребителите ще трябва да разчитат единствено на собствените си сили при евентуални спорни ситуации, възникнали между тях и значително по-силното икономически дружество, което при това има монополна позиция на пазара на топлинна енергия. Ако се въведе императивно изискване за сключване на писмен договор с всички потребители, липсата му означава спиране на топлоснабдяването. В сгради етажна собственост, поради техническите особености на процеса на топлоснабдяване, изискващ специални съоръжения – тръбопроводи, абонатна станция и сградна инсталация, предаването на стоката от продавача може да се извърши само общо на всички купувачи, а не поотделно, поради което липсата на договор с един купувач води до невъзможност за снабдяване на цялата сграда. Доставянето на енергия от страна на топлопреносното предприятие без договор ще доведе до невъзможност за събиране на дължимите суми по насрещната престация от клиентите.

Последното от своя страна ще доведе до невъзможност за разплащане на топлопреносното предприятие с доставчиците на горива, а оттам – до спиране на производството и снабдяването с топлинна енергия на цялата обслужвана от него територия, т.е. без топлинна енергия ще останат всички потребители– и тези които сключат писмен договор и тези, които не сключат такъв. Следователно сключването на писмено допълнително споразумение е предоставено на свободната воля на всеки клиент и не може да се налага императивно с общите условия.

Във връзка с направени от неправителствени организации предложения за промени на нормативната уредба в областта на топлоснабдяването в министерството на енергетиката е създадена междуведомствена работна група, която да разработи проект за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, част „Топлоснабдяване“, в която ще бъде разгледано и предложението за сключване на индивидуални договори между потребителите на топлинна енергия в СЕС и топлопреносното предприятие.

В заключение Ви уверяваме, че в Комисията е създадена необходимата организация и работната група, която разглежда предложените от топлопреносните дружества проекти на общи условия на договорите по ЗЕ, ще отрази в тях всички законосъобразни предложения, както и настъпилите промени в приложимите нормативни актове.

С уважение,

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ
Председател на Комисията
за енергийно и водно регулиране

